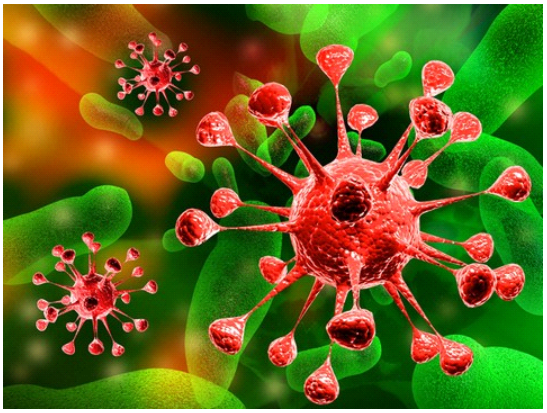
FAKTA OM MIKROORGANISMER OG HYGIEJNE

Arbejdsmiljøforholdet

Problemet med mikroorganismer i form af bakterier, virus og parasitter er, at de kan være sygdomsfremkaldende.

Ansatte i zoologiske haver kan blive udsat for overførsel af smitsomme sygdomme i forbindelse med håndtering af levende eller døde dyr (zoonoser).
Affald og spildevand kan være andre kilder med farlige mikroorganismer.

Der skal være arbejdsrutiner og -procedurer, som sikrer at man ikke udsættes for smitstoffer.
Arbejdet skal tilrettelægges, så der er mindst mulig risiko for, at man skærer sig eller bliver bidt, og så man kan undgå kontaktsmitte ved håndtering af smittefarlige dyr.
Rengøring skal udføres på en sådan måde, at eventuel forurening ikke spredes.

En dårlig hygiejne, hvor der især er problemer med håndhygiejnen, forværrer problemet ganske væsentligt.

Gode råd om tiltag og løsninger

Vurder om hygiejnen er i orden på arbejdspladsen fx gennem APV og arbejdsmiljørunderinger.
Iværksæt målrettede løsninger ved eventuelle problemer.

Risiko for smitte med zoonoser
Undersøg følgende forhold og etabler forebyggende tiltag ved behov:

- Er der risiko for at komme i kontakt med støv eller aerosoler (små svævende dråber, der kan indeholde bakterier, som kan indåndes)?
- Er der risiko for at komme i kontakt med syge dyr?
- Er der risiko for at indtage sygdomsfremkaldende bakterier eller virus?
- Er der risiko for at blive tilsmudset under arbejdet?
- Er der risiko for at skære sig under arbejdet?
- Er der risiko for at blive bidt under arbejdet?

Etabler arbejdsrutiner og -procedurer, som sikrer at man ikke udsættelse for smitstoffer ved at begrænse de forskellige risici, der fremgår af spørgsmålene.
Begræns fx højtryksspuling, der frembringer en stor mængde aerosoler.

Der bør være god almen ventilation i alle arbejdsrum og der skal være effektiv udsugning, som placeres så tæt på forureningskilder som muligt.

Kan problemer ikke løses på anden måde, skal der anvendes egnede personlige værnemidler som fx egnede handsker, maske, overtrækstøj og forklæde.

Husk en god instruktion til alle ansatte i risikogruppen. Arbejdsgiveren skal informere om de farer, der er forbundet med arbejdet, og har ansvaret for at disse ansatte instrueres i, hvordan en evt. smitterisiko minimeres og anvender denne viden.

Læs mere i "Håndbog om zoonoser" udgivet af BFA Service - Turisme.

Affald

Ved arbejde med at holde affaldsbeholdere, containere og lignende rene, skal højtryksspuling ligeledes i videst mulig omfang undgås på grund af aerosoldannelse .
Ved manuel håndtering af renovation samt brug af containere til opsamling af renovation, skal der anvendes handsker, der kan beskytte mod skarpe genstande og gennemtrængning af væsker.

Spildevand

Hvis man ved en arbejdsopgave ikke kan undgå at komme i kontakt med spildevand, er det vigtigt, at man anvender egnede værnemidler såsom beskyttelseshandsker, øjenværn og åndedrætsværn.

Det kan være en god ide, at enkelte medarbejdere er vaccineret mod leverbetændelse (hepatitis A), stivkrampe og polio. Disse medarbejdere er så bedre beskyttede og kan træde til, hvis der af og til er arbejdsopgaver, hvor der er længerevarende kontakt med spildevand.

Er der medarbejdere der af og til har arbejdsopgaver med længerevarende kontakt med spildevand, skal disse medarbejdere vaccineres.

Gode råd om hygiejne

Håndhygiejne er en af de væsentligste forebyggende faktorer mod mange slags smitte.

Anvend disse råd til daglig:
Der skal altid vaskes og/eller desinficeres hænder:

- før der tilberedes mad
- før der spises
- efter kontakt med dyr
- efter toiletbesøg
- ved arbejdstids ophør.

Vær også opmærksom på, at alle har en god hygiejne i det daglige, fx:

- når dørhåndtag, telefon og andre fælles hånd-kontaktpunkter deles med kolleger og andre
- at man primært bruger håndsprit med hudplejemiddel til desinfektion af hænderne, når håndvask ikke er en tilstrækkelig forebyggende faktor i forhold til mikroorganismer og smitte.

Se hvordan du udfører god håndhygiejne her.

Skiftetøj
Der skal skiftes tøj inden frokost, hvis arbejdstøjet er blevet beskidt med materiale, der kan udgøre en smitterisiko.

Gode links:

- BFA Service - Turisme: Håndbog om zoonoser og Smittespredning ved rengøring
- Sundhedsstyrelsens hjemmeside: www.sst.dk vedr. håndhygiejne
- Rådet for bedre hygiejnes hjemmeside: www.bedrehygiejne.dk.